

A meghasonlott ember

Az esperesem különös ember volt. Tudtuk róla, hogy a párt bizalmát élvezi, sőt messzemenően túl is teljesíti a normát. Lovaskordéval járta a gyülekezeteket, s keményen megfedtte a nem dolgozókat. Talán naivul hitt abban: van járható út az egyház számára a kommunizmus körülményei között. Kezdetben pártolta gyülekezeti munkámat. Talán önmagán sem tudott eligazodni. Még arra is ráadta magát, amire nem volt addig példa, hogy egyházmegyei értekezleten reám bízta az igehirdetés szolgálatát. Így került sor Székelyhídon, a gyülekezetek kurátorainak jelenlétében templomi szolgálatomra. Nyílt kiállítás volt ez mellettem vagy provokáció? „Igyekeznek valamit a szájából kikapni, hogy vádolhassák őt?” (Lk 11,54) Végül is megharcoltam és sok tusakodás között elfogadtam a jelentkező igét: 3Móz 6,8–13.

Szóla ismét az Úr Mózesnek, mondván: Parancsolj Áronnak és az ő fiainak, mondván: Ez az egészen égőáldozat törvénye: Legyen az egészen égőáldozat az oltáron lévő tüzelőhelyen egész éjszaka, mind reggelig, és az oltárnak tüze égve maradjon azon. A pap öltse fel az ő gyolcs ruháját, és a gyolcs lábravalót is öltse fel az ő testére, és szedje el a hamut, amivé égette a tűz az égőáldozatot az oltáron, és töltsse azt az oltár mellé. Azután vesse le azt a ruháját, és öltözzék más ruhába, és vigye ki a hamut a táboron kívül, tiszta helyre. Az oltáron levő tűz pedig égve maradjon azon, el ne aludjék, hanem egészen fát rajta a pap minden reggel, és rakja reá az egészen égőáldozatot, és azon füstölögtesse el a hálaáldozat kövérjét is. A tűz szüntelen égve maradjon az oltáron, és el ne aludjék.

Itt arról van szó: mi a szabálya a papi áldozatnak, hogyan maradhat a tűz szüntelen égve az oltáron, hogyan kell vigyázni arra, hogy ki ne aludjék. Első gondolat: az áldozat egészen égő. Nem adhatjuk oda életünk bizonyos területét csupán, Isten totálisan igényel bennünket. Második: a papnak fehér gyolcs ruhát és gyolcs lábravalót kell magára öltenie. A megszentelt élet követelménye ez. Életünk intim szférája is, amire a lábravaló utal, szent legyen: gondolatunk, beszédünk, csele-

kedetünk, házaséletünk. Harmadik: Ahol áldozat van, égés, munka, ott hamu is van. Vehetjük ezt tévedésnek, salaknak, bűnnek. Nem az a baj, ha van, hanem az, ha elfelejtjük, amit az ige mond: mindennap ki kell hordani a hamut a táboron kívülre, mégpedig az egész gyülekezet szeme láttára. Ez azt jelenti, ha vétkezünk, meg kell vallanunk, hadd tudja a gyülekezet is, amit úgyis tud, és az egyetlen tiszta helyen, a Jézus Krisztus keresztnél bűnbocsánatot nyerünk.

Az ige ránk nehezedett.

Egyházi vezetőinknek ez a talán legellentmondásosabb egyénisége gátlástalanul motoroztatta végig később a kicsi, apa nélkül maradt Visky-csemetéket, hogy aztán pár nap múlva a hatóság emberei a Baragán pusztaságába vigyék az egész családot. Nehéz elhinni, hogy ez a terv titok lett volna előtte, aki olyan otthonosan mozgott „a goromba férfiak” között. Majd egyszer fény derül mindenre, s ebben benne van az is, amit egyszer így mondott nekem négy szemközt: – Ha tudnád, hogy mit vállaltam fel az egyházamért, megölelnél és megcsokolnál! – Nem került rá sor.

A kéci gyülekezetben való beiktatásomat ő „celebrálta”. Sokan eljöttek atyafiak, akikkel közösségben éltünk. Amiről ő, az esperes szolgált, már nem emlékszem. Beköszöntő beszédem a pusztai kenyérsokasítás volt. Visszavillant belőle ez a gondolat: amikor a külső körülményeket: az embereket, a helyzeteket, önmagunkat nézzük, számításaink végső eredménye mindig az, amit András apostol mondott: „csupán öt kenyérünk és két halunk van, de mi az ennyinek?” (Mt 14,17; Jn 6,9) Amint Jézus az égre emelte szeméit, úgy kell nekünk is tennünk. A többi nem a mi dolgunk. Reánk a már kész kenyérnek átvétele és továbbadása tartozik. Ki gondolta volna, hogy erre a gondolatra éppen a beiktatott lekipásztornak volt a legnagyobb szüksége? Templomból kijövet az esperes is ismerkedett a vendégekkel. Amikor az egrí paraszt Papp Antal bemutatkozott a főnöknek, az így köszöntötte:

– Örülök, hogy megismertem, sok jót hallottam magáról!

– Én is örülök – válaszolta a paraszt sógorom –, én meg sok rosszat hallottam magáról.

Aki pedig a szíveket vizsgálja, tud mindenedet.